

ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

CLIMATE CHANGE MITIGATION
AND ADAPTATION SUB-PROGRAMME

Τι είναι το ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LIFE

Το Πρόγραμμα LIFE είναι το σημαντικότερο Χρηματοδοτικό Μέσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα. Το LIFE έχει ως στόχο να βοηθήσει στην προστασία του περιβάλλοντος μέσω της εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Περιβαλλοντικής Πολιτικής και Νομοθεσίας.

Με πάνω από 25 χρόνια ύπαρξης, περισσότερα από €3,4 δις. και πέραν των 4.170 έργων, το Πρόγραμμα LIFE συνεχίζει να χρηματοδοτεί δράσεις για την προστασία της φύσης, το περιβάλλον και το κλίμα. Για την περίοδο 2021 - 2027 ο συνολικός προϋπολογισμός του Προγράμματος LIFE είναι €5,4 δις.

Οι βασικοί πυλώνες του Προγράμματος LIFE

Για την τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο το Πρόγραμμα LIFE χωρίζεται σε τέσσερα Υποπρογράμματα κάτω από τις δύο θεματικές ενότητες:

What is the LIFE PROGRAMME

LIFE is the EU's funding instrument for the environment and climate action. It contributes to the implementation and development of EU policy and legislation. After more than 25 years, over €3.4 billion and more than 4 170 LIFE projects, the EU's financial instrument for the environment continues to co-finance nature conservation, environmental and climate action projects.

The focus of LIFE

During the current Programming Period the LIFE Programme has four Sub-Programmes under the fields of Environment and Climate Action:

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- 1 «Φύση και Βιοποικιλότητα»
- 2 «Κυκλική Οικονομία και Ποιότητα Ζωής»

ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ

- 3 «Μετριασμός και Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή»
- 4 «Μετάβαση σε Καθαρές Μορφές Ενέργειας»

UNDER THE ENVIRONMENT FIELD

- 1 «Nature and Biodiversity»
- 2 «Circular Economy and Quality of Life»

UNDER THE CLIMATE ACTION FIELD

- 3 «Climate Change Mitigation and Adaptation»
- 4 «Clean Energy Transition»

ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

«ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ»

Στο Υπο-πρόγραμμα «Μετριασμός και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή» έχουμε τρεις τομείς παρέμβασης. Κάτω από κάθε τομέα υπάρχουν διάφορες θεματικές, τις οποίες μπορείτε να δείτε λεπτομερώς στα έγγραφα της Πρόσκλησης Υποβολής Πρότασης.

Τομείς Παρέμβασης

1. Μετριασμός στην Κλιματική Αλλαγή
  - Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου στους τομείς εκτός του ETS (Emissions Trading System) - Σύστημα εμπορίας εκπομπών
  - Βελτίωση της λειτουργίας του συστήματος εμπορίας εκπομπών
  - Αύξηση της παραγωγής και χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης
  - Η ανάπτυξη πρακτικών διαχείρισης γης που έχουν αντίκτυπο στις εκπομπές και την απομάκρυνση των εκπομπών, τη διατήρηση και την ενίσχυση των (natural carbon sinks) φυσικών συλλεκτών άνθρακα
2. Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή
  - Ανάπτυξη πολιτικής για την προσαρμογή καθώς και στρατηγικές και σχέδια προσαρμογής
  - Σύγχρονα εργαλεία και λύσεις για την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή
  - Λύσεις που βασίζονται στη φύση στη διαχείριση της γης, των ακτών και των θαλάσσιων περιοχών
  - Προσαρμογή πόλεων και περιφερειών στην κλιματική αλλαγή.
  - Κλιματικός Έλεγχος υποδομών και κτιρίων και έλεγχος ανθεκτικότητας
  - Λύσεις προσαρμογής για γεωργούς, διαχειριστές δασικών εκτάσεων, περιοχών Natura 2000 και άλλων ιδιοκτητών γης

- Διαχείριση Νερού
  - Ετοιμότητα για ακραία καιρικά φαινόμενα
  - Χρηματοοικονομικά μέσα, καινοτόμες λύσεις και συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα σχετικά με τα δεδομένα ασφάλισης και ζημιών
3. Κλιματική Διακυβέρνηση και Πληροφόρηση
    - Υποστήριξη για τη λειτουργία του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για το Κλίμα
    - Κίνητρα αλλαγής συμπεριφοράς, γύρω από τις δράσεις μείωσης εκπομπών και ενεργειακής απόδοσης
    - Δραστηριότητες ευαισθητοποίησης που απευθύνονται στις ανάγκες προσαρμογής και μετριασμού στην Κλιματική Αλλαγή
    - Δραστηριότητες που συνδέονται με την υλοποίηση δραστηριοτήτων Αειφόρου Χρηματοδότησης
    - Θέματα που αφορούν την παρακολούθηση και αναφορά αερίων θερμοκηπίου
    - Εφαρμογή / περαιτέρω ανάπτυξη των εθνικών στρατηγικών για το κλίμα και την ενέργεια του 2030 ή / και στρατηγικές για τα μέσα του αιώνα
    - Ανάπτυξη και εφαρμογή της λογιστικής καταγραφής αερίων θερμοκηπίου και του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής στον τομέα της χρήσης γης
    - Αξιολόγηση της λειτουργίας του Ευρωπαϊκού συστήματος εμπορίας εκπομπών
    - Ενίσχυση των ικανοτήτων αλλά και αύξηση της ευαισθητοποίησης των τελικών χρηστών και της αλυσίδας διανομής εξοπλισμού φθοριούχων αερίων θερμοκηπίου
    - Παρακολούθηση, αξιολόγηση των πολιτικών για το κλίμα

CLIMATE CHANGE MITIGATION AND ADAPTATION SUB-PROGRAMME

The sub-programme for Climate Change Mitigation and Adaptation covers three areas of intervention. Under each area there are a number of topics, which can be seen in more detail in the Call for proposal documents.

Areas of Intervention

1. Climate Change Mitigation
  - Reduce greenhouse gas emissions in the sectors not covered by the EU Emissions Trading System (ETS)
  - Enhance the functioning of the ETS and impact on energy and greenhouse gas intensive industrial production
  - Generation and use of renewable energy and improvement of energy efficiency
  - Development of land and sea management practices
2. Climate Change Adaptation
  - Adaptation policy development, and adaptation strategies and plans
  - State-of-the art tools and solutions for adaptation
  - Nature-based solutions in the management of land, coasts and marine areas
  - Adapting cities and regions to climate change
  - Climate-proofing and resilience of infrastructure and buildings

- Adaptation solutions for farmers, forest managers, Natura 2000 managers and other land managers
- Water management
- Preparedness for extreme weather events
- Financial instruments, innovative solutions and public-private collaboration on insurance and loss data

3. Climate Governance and Information
  - Support to the operation of the European Climate Pact
  - Incentivising behavioural change, mainstreaming emission reduction and resource and energy efficiency actions
  - Awareness-raising addressing adaptation and mitigation needs
  - Development and implementation of the Sustainable Finance actions
  - Greenhouse gas emission monitoring and reporting
  - Implementation/further development of national 2030 climate and energy strategies plans and/or long-term strategies
  - Development and implementation of greenhouse gas accounting and climate change mitigation in the land use sector
  - Assessment of the functioning of the EU ETS
  - Building capacity, raising awareness among end-users and the equipment distribution chain of fluorinated greenhouse gases
  - Climate policy monitoring, assessment and ex-post evaluation

Χρήσιμοι Συνδέσμοι / Useful Links:

cinea.ec.europa.eu/life_en

www.lifecyclamen.com.cy

www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf

Επικοινωνία / Contact Us:

22408926

Εθνικό Σημείο Επαφής του Προγράμματος LIFE στην Κύπρο
Τμήμα Περιβάλλοντος, Υπουργείο Γεωργίας,
Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος

LIFE National Contact Point in Cyprus
Department of Environment, Ministry of Agriculture,
Rural Development and Environment

Με τη συνεισφορά του χρηματοδοτικού μέσου LIFE της
Ευρωπαϊκής Κοινότητας, μέσω της Δράσης Ανάπτυξης Ικανοτήτων,
100% Χρηματοδότηση Επιλέξιμων Δαπανών €951.828

With the contribution of the LIFE financial instrument of the
European Community, through a Capacity Building Grant,
100% of Total Eligible Budget €951.828

Τυπώθηκε σε χαρτί στο οποίο έχει απονεμηθεί
το Ευρωπαϊκό Οικολογικό Σήμα EU Ecolabel

Printed on paper that has been awarded the EU Ecolabel

Λεπτομέρειες Έργου / Project Details

Τίτλος / Title

Cyprus Capacity Building for Life

Ακρωνύμιο έργου / Project Acronym

Cyclamen

Αριθμός Συμβολαίου / Grant Agreement Number

LIFE14 CAP/CY/000006

Ημερομηνία Έναρξης / Starting Date

15.12.2015

Διάρκεια / Duration

48 μήνες / 48 months

Δικαιούχος / Coordinator

Τμήμα Περιβάλλοντος,
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος /
Department of Environment,
Ministry of Agriculture,
Rural Development and Environment